

Editorial

Tento svazek Archeologických rozhledů je věnován studiu dávné výroby a zpracování železa. Přináší výběr z mnoha příspěvků prezentovaných na mezinárodní konferenci IRON IN ARCHAEOLOGY: BLOOMERY SMELTERS AND BLACKSMITHS IN EUROPE AND BEYOND, která proběhla v Praze roku 2017 k počtě profesora Radomíra Pleinera.

Datum uspořádání konference nebylo zvoleno náhodně: na rok 2017 připadlo padesátileté výročí *Comité Pour la Sidérurgie Ancienne* (CPSA). Tento komitét, založený Radomírem Pleinerem roku 1966 a aktivní od roku 1967, představuje nejstarší a zároveň jednu z nejvýznamnějších platform sdužujících specialisty na výzkum dávného železářství. Největší zásluhu na tom má samotný Pleiner, který byl sekretářem CPSA téměř čtyřicet let. Během té doby byl rovněž editorem CPSA *Communications*, publikovaných dvakrát ročně v Archeologických rozhledech až do roku 2002. *Communications*, celkově čítající 67 vydání, obsahují zprávy o konferencích, archeologických výzkumech, vědecké práci i dalším bádání, a především abstrakty publikací. Ve své době tak *Communications* představovaly na poli archeometalurgie železa zcela zásadní zdroj informací. CPSA je rovněž spjata s 21 konferencemi, které byly organizovány pod jeho záštitou. První proběhla roku 1970 v Schaffhausenu, poslední pak v roce 2001 v Uppsale. V roce 2002 byl Archeologický ústav v Praze těžce zasažen povodní, která zcela zničila archiv CPSA nacházející se v Pleinerově pracovně. To zapříčinilo dočasné přerušení aktivit CPSA. Pleiner setrval na postu sekretáře do roku 2004, kdy ho vystřídala Janet Lang. Navzdory jejímu enormnímu úsilí aktivity CPSA postupně ustaly, a to zejména v souvislosti se změnami v metodách získávání informací, jež souvisely s rozvojem internetu. Činnost CPSA byla obnovena v roce 2015 přes webové stránky Academia.edu (<https://independent.academia.edu/CPSA>), které slouží jako archiv jejích aktivit a publikací, i jako místo, kde lze dohledat badatele pracující na poli dávného železářství a jejich práce. CPSA rovněž usiluje o obnovení tradice vědeckých konferencí zaměřených na problematiku dávného železářství, a to počínaje pražskou konferencí, jež proběhla třicet let poté, co sám Pleiner zorganizoval obdobnou konferenci v Liblici u Prahy. Další konference bude uspořádána ve Fribourgu roku 2021 Vincentem Sernleelsem, současným prezidentem CPSA.

Články z tohoto svazku AR představují zdroj nových informací prohlubujících znalosti dějin dávného železářství i vývoje jeho studia a přinášejí nové podněty v odborné diskusi. Závěrem bychom rádi poděkovali jak autorům, tak recenzentům, jejichž práce přispěla k realizaci tohoto svazku.

Jiří Hošek a Peter Crew